

Ministerie van Landbouw,  
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer  
der Staten-Generaal  
Prinses Irenestraat 6  
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Bezoekadres**  
Bezuidenhoutseweg 73  
2594 AC Den Haag

**Postadres**  
Postbus 20401  
2500 EK Den Haag

**Overheidsidentificatienr**  
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)  
F 070 378 6100 (algemeen)  
[www.rijksoverheid.nl/Inv](http://www.rijksoverheid.nl/Inv)

**Ons kenmerk**  
DGA-DAD / 52426619

**Uw kenmerk**  
2024Z03375/2024D09629

Datum 11 april 2024  
Betreft Reactie op maatschappelijke kosten baten analyse dierwaardige  
veehouderij

Geachte Voorzitter,

Op 13 maart 2024 heeft de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit met commissiebrief 2024Z03375/2024D09629 verzocht een reactie te geven op de maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA) voor een dierwaardige veehouderij die op verzoek van Caring Farmers en de Dierenbescherming is opgesteld. Hierbij voldoe ik aan dit verzoek.

Caring Farmers en Dierenbescherming geven aan dat zij de MKBA hebben laten opstellen om deze te kunnen laten betrekken in het wetgevingsoverleg over de nota van wijziging ten aanzien van artikel 2.1 van de Wet dieren. Zij geven aan het belangrijk te vinden dat de keuze voor wetgeving wordt gemaakt op basis van een integrale maatschappelijke belangenafweging. Een belangenafweging waarbij zowel de kosten als de maatschappelijke baten van de transitie naar dierwaardige veehouderij transparant in beeld zijn.

Ik ben het met deze partijen eens dat de transitie naar dierwaardige veehouderij meer zal opleveren dan alleen het verhogen van dierenwelzijn. Ik waardeer het daarom ook positief dat deze MKBA zowel positieve als negatieve effecten ten opzichte van Brede Welvaart<sup>1</sup> zichtbaar maakt. Die moeten namelijk ook worden belicht. Ik constateer dat de nodige onzekerheden bestaan bij de resultaten van deze MKBA. Voor een volledige MKBA is naar mijn idee een bredere onderzoeksmethodiek nodig waarin meer aspecten moeten worden betrokken om de effecten in de volle breedte van deze transitie niet alleen te kunnen overzien maar ook daadwerkelijk uit te kunnen rekenen. De complexiteit van de transitie naar dierwaardige veehouderij vraagt niet alleen om integraliteit, maar ook een verdieping naar sectorniveau en verbijzondering naar geografische gebieden.

Ik neem uit deze MKBA vooral het signaal mee dat de transitie naar dierwaardige veehouderij bredere maatschappelijke baten kan hebben dan uitsluitend het verbeteren van dierenwelzijn. Het is goed dat die bredere werking in deze MKBA is

---

<sup>1</sup> Brede Welvaart zoals door het CBS gedefinieerd: Brede welvaart betreft de kwaliteit van leven hier en nu en de mate waarin deze ten koste gaat van de brede welvaart van latere generaties of van die van mensen elders in de wereld.

belicht. Daarnaast wacht ik de sociaal economische impactanalyse af die op verzoek van de convenanttafel dierwaardige veehouderij door WeCR/CAF wordt opgesteld en deze zomer wordt verwacht. De 'houtschoolschets' van deze impactanalyse heb ik u in december 2023<sup>2</sup> toegestuurd.

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Ons kenmerk**  
DGA-DAD / 52426619

Piet Adema  
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

---

<sup>2</sup> Kamerstuk 28286, nr. 1321